

Відповіді
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на проєкт експертного висновку ГЕР щодо можливості акредитації
освітньо-наукової програми 37124 Право, рівень вищої освіти
Доктор філософії, спеціальність 081 «Право»

Критерій	Проект експертного висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p> <p>Рівень відповідності ГЕР Рівень В</p>	<p>Експертна група відмітила неврахування регіонального аспекту, який, на думку експертів, має місце, зважаючи на територіальне розміщення Інституту права та його тісні зв'язки і співпрацю з центральними органами законодавчої, судової та виконавчої гілок влади. Проте варто погодитись із зауваженнями навчальнозакладу, в яких зазначено, що особливостями Київського регіону є розташування тут столиці України і знаходження вищих керівних органів держави, провідних наукових установ, вищих органів судової влади. Урахування потреб цих установ при підготовці кадрів свідчить про врахування регіональних потреб у забезпеченні фахівців.</p> <p>Навчальному закладу рекомендовано при оновленні освітньо-наукової програми переглянути освітні потреби через оцінювання зміни ринку праці і суспільства з урахуванням регіонального контексту та досвіду вітчизняних та зарубіжних навчальних закладів.</p> <p>Стандарт вищої освіти зі спеціальності 081</p>	<p>Вважаємо за необхідне зазначити, що: Мета і завдання програми сформульовані чітко, цілі визначено (що відображається у проєкті висновку ГЕР). Дані положення також корелюються з стратегічними програмами розвитку КНУТШ, який є провідним національним ЗВО дослідницького типу і послідовно реалізує власну стратегію розвитку.</p> <p>Щодо питання врахування регіонального аспекту, як вбачається з проєкту висновку ГЕР, КНУТШ надав переконливу відповідь на зауваження експертів.</p> <p>Щодо висловленої рекомендації, а саме, запропоновано при оновленні програми «переглянути освітні потреби через оцінювання ринку праці з урахуванням регіонального контексту» додатково хочемо зазначити наступне. Відзначаючи важливість і слушність даної рекомендації, звертаємо увагу на те, що такий перегляд здійснюється КНУТШ систематично, що в ході проведення експертизи було продемонстровано документально. А власне рекомендація продовжувати таку діяльність стосується майбутнього періоду. Погоджуючись з нею, вважаємо, що така рекомендація жодним чином не вказує на невідповідність ОНП в</p>

	<p>«Право» на третьому рівні вищої освіти відсутній. Інтегральна компетентність ОНП узгоджується з вимогами 9-го рівня Національної рамки кваліфікації.</p>	<p>контексті критерію 1 найвищій оцінці.</p>
<p>Критерій 2. Проектування та цілі освітньої програми Рівень відповідності (експертна група) Рівень Е</p> <p>Рівень відповідності ГЕР Рівень В</p>	<p>Згідно з вимогами п. 2.2 Положення 03.12.2018 р. відповідно до сформульованих у п.1.3 цілей, навчальний заклад повинен запропонувати здобувачу вищої освіти спеціалізований (профільний) блок (пакет) дисциплін, який включає переважно фахові дисципліни. Передбачений в ОНП Перелік № 1 та Перелік № 2 Блоку № 2 містить вибіркові навчальні дисципліни, які дають можливість здобувачам досягти необхідних програмних компетентностей. Слід погодитись із висновками експертної групи про те, що <u>серед вибіркового дисципліни природничих, технічних, біологічних та поведінкових наук. Такі дисципліни як «Мінерально-сировинна база України», «Наноструктуровані полімерні матеріали для біотехнологій, медицини, інформаційних технологій та сонячної енергетики», «Основи системної біології» та «Література у глобальному естетичному просторі XXI ст.» навряд чи відповідають цілям ОНП. Тому навчальному закладу доцільно переглянути вибіркові компоненти в Блоці № 2 та виключити із Переліку № 1 дисципліни, які не відповідають цілям ОНП.</u> За ОНП в університеті навчаються два іноземця,</p>	<p>Ми дякуємо ГЕР за ґрунтовний аналіз матеріалів справи, і додатково вважаємо за необхідне зазначити наступне:</p> <p>1) Ми не можемо погодитись із зауваженням щодо недоцільності присутності у переліку Блоку 2 вибіркового дисциплін природничого, технічного, біологічного та поведінкового спрямування та з рекомендацією щодо їх виключення (як таких що «не відповідають цілям ОНП»).</p> <p>Наявність широкого переліку дисциплін вільного вибору не може вважатись недоліком, оскільки забезпечує ширші можливості для здобувачів освіти. Наявність у переліку дисциплін вільного вибору – тих, які відносяться до інших галузей науки, дозволяє розширити можливості для аспірантів, забезпечити їм можливість проводити міждисциплінарні дослідження. Представлені дисципліни запропоновані до переліку, зокрема, і на виконання Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» та з врахуванням пріоритетних напрямків наукових досліджень, визначених Постановою КМУ «Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2020 року». Метою є ознайомлення здобувачів з пріоритетними напрямками наукових</p>

тому експертна група звертає увагу на необхідність включення до ОНП навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна», оскільки це вимоги п. 37 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Навчальний заклад надає аспірантам можливість вибору навчальної дисципліни «Українська наукова мова», яка передбачена в переліку № 1 Блоку № 2 (ВК 1.22).

Університет створює додаткові можливості здобувачам освіти удосконалити навички знання української мови. В своїх зауваженнях на звіт ЕГ навчальний заклад зазначає, що згідно з рішенням Вченої ради університету усім здобувачам освіти (не залежно від громадянства) надана можливість опанувати безоплатний факультатив з української мови.

Згідно з п. 9.4.1 Положення про організацію освітнього процесу від 31.08.2018 р. вільний вибір навчальних дисциплін передбачає право здобувачів освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії. В університеті діє Положення про порядок реалізації студентами Університету права на вільний вибір дисциплін від 03 грудня 2018 р. (далі – Положення 03.12.2018 р.). Незважаючи на те, що в назві Положення 2018 р. йдеться про студентів, в самому документі, в п. 1.4 зазначено, що «Дія цього Положення поширюється на здобувачів вищої освіти, які вступили на навчання,

досліджень в Україні, що надалі може сформувати у них бачення можливостей проведення міждисциплінарних досліджень, що за даними Національного фонду досліджень сприймається позитивно.

Практика обрання дисциплін з інших галузей знань притаманна й провідним юридичним школам світу (наприклад, в програмах з права університетів США серед вибіркових дисциплін представлений вибір від астрономії до біології і геології). Відтак, у цій частині університет наразі працює на випередження, пропонуючи у межах даної ОНП відповідні можливості здобувачам освіти. Такі можливості є унікальними. Тому не вбачаємо необхідності обмежувати здобувачів у таких можливостях. Особливо враховуючи, що сучасним об'єктивним трендом розвитку юридичної науки є посилення міждисциплінарності наукових досліджень. Сьогодні здобувачі вищої освіти все більше обирають для дослідження теми наукових робіт, які стосуються правового забезпечення екологічної безпеки, зелених технологій, ІТ-сфери, сфери інтелектуальної власності, проблематики патентування винаходів у сфері фізичних, хімічних, мікробіологічних наук тощо. Тому дисципліни вибіркового блоку 1, зокрема ВК 1.10, 1.11, 1.14, 1.15, 1.36 і націлені на те, щоб розширити кругозір здобувачів вищої освіти, сприяти опануванню вузькоспеціалізованої інформації, що стосується специфіки їх наукового пошуку.

починаючи з 1 вересня 2015 р. і навчаються за освітніми програмами, укладеними із урахуванням вимог ЗУ «Про вищу освіту»...». Отже Положення 2018 р. стосується здобувачів усіх рівнів вищої освіти.

В освітньо-науковій програмі рекомендовано виправити технічні помилки щодо проставлення позначки «+» в матриці відповідності навпроти ВК 1.31–1.36.

Дуальна освіта не передбачена ОНП.

КНУТШ постійно працює над вдосконаленням переліків вибіркового дисциплін. Так, наразі, за результатами опрацювання даних опитування перших (цьогорічних) випускників програми та після обговорення даного питання зі стейкхолдерами, планується розширити перелік вибіркового дисциплін, які б відповідали програмним результатам навчання після опрацювання результатів опитування випускників програми, що цього року випустилися вперше, та після обговорення даного питання зі стейкхолдерами

І нарешті, згідно чинних в Університеті положень (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf і <http://senate.univ.kiev.ua/?p=855>) *здобувач освіти не обмежений у своєму виборі пропозиціями освітньої програми, і може вільно обирати ОК з інших програм, спеціальностей, рівнів.*

Вказане зауваження ЕГ (яке було підтримане у проекті висновку ГЕР) повністю суперечить об'єктивній тенденції посилення міждисциплінарності досліджень та обмежують права здобувачів вищої освіти щодо обрання відповідних дисциплін та набуття відповідних компетентностей. Це не відповідає засадам автономії ЗВО та суттєво перешкоджатиме розвитку юридичної освіти, виключатиме можливість розвитку міждисциплінарності PhD-підготовки та пошуку нових предметних сфер науково-дослідної роботи, що суперечитиме

		<p>об'єктивним потребам ринку освітніх юридичних послуг та наукових досліджень.</p> <p>2) Щодо технічних помилок, які мали місце в освітньо-науковій програмі, то такі помилки усунуті ще на час роботи експертної групи.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p> <p>Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p> <p>Рівень відповідності ГЕР Рівень В</p>	<p>В університеті відсутня практика визнання результатів навчання здобувачів третього рівня вищої освіти, отриманих в інших закладах вищої освіти. Навчальному закладу рекомендовано проводити роз'яснювальну роботу серед аспірантів щодо реалізації ними права на академічну мобільність.</p> <p>В університеті відсутня практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті аспірантами.</p>	<p>1) Зауваження щодо відсутності практики «визнання результатів навчання здобувачів третього рівня вищої освіти, отриманих в інших закладах вищої освіти» є некоректним. КНУТШ має двосторонні угоди про академічну мобільність з сотнями університетів Європи і світу, щороку за програмами академічної мобільності виїздили до тисячі здобувачів освіти, в т.ч. здобувачів третього рівня вищої освіти. КНУТШ активно проводить роз'яснювальну роботу серед аспірантів щодо реалізації ними права на академічну мобільність.</p> <p>Процедура перезарахування передбачена Положенням про організацію освітнього процесу (http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf) та детально регламентована Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка від 29.06.2016 (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk). Підтвердження фактів академічної мобільності надавалось на запит ЕГ.</p> <p>Академічна мобільність аспірантів здійснюється за різними формами – навчання (кредитна мобільність) та наукове стажування (без надання кредитів, для</p>

проведення наукового дослідження). Те що аспіранти ОНП «Право» скористались правом на мобільність з метою наукового стажування (яке не передбачало навчання) вже після завершення опанування освітньої складової, не є недоліком програми чи недоліком практики її реалізації.

Пропонуємо зняти зауваження.

2) Київський національний університет імені Тараса Шевченка у своїй діяльності завжди керується вимогами законодавства та положеннями нормативних документів. Сфера неформальної освіти в Україні законодавчо неврегульована. В Україні на цей час відсутня система контролю якості освітнього рівня програм в системі неформальної/інформальної освіти. У зв'язку з цим Університет не визнає результатів навчання у неформальній/інформальній освіті до затвердження регуляторних актів центральних органів виконавчої влади України, існування яких передбачене чинним законодавством.

Аргументи:

а) згідно Закону України «Про освіту» (ст.8, п.5) «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством».

б) в Законі України «Про вищу освіту» детально розписуються права ЗВО щодо самостійного визнання освітніх кваліфікацій і результатів навчання у формальній освіті і відсутня згадка про будь-які права ЗВО щодо

визнання результатів неформальної освіти;
в) згідно ст.3 Закону України «Про освіту» органом, який «формує вимоги до ... визнання результатів неформального та інформального навчання» визначається Національне агентство кваліфікацій. Університет чітко і послідовно дотримується цієї позиції, повідомляє її здобувачам освіти і всім зацікавленим особам, і таким чином навіть формально дотримується вимог підкритерію 3.4. «Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми». Ця позиція Університету була доведена до Національного Агентства із забезпечення якості вищої освіти, яке на своєму засіданні 26 травня визнало (у відповіді С.М.Квіта), що відсутність практики зарахування результатів неформальної освіти не може вважатися недоліком програми (див відеозапис).
Звертаємо додатково увагу членів ГЕР, що аналогічні настанови (*щодо того, що неврахування результатів неформальної освіти не може вважатися недоліком програми*) експертам і ГЕР керівництво Національного Агентства надало під час семінарів у вересні 2020 року (<https://bit.ly/3iYwvR>). Як тільки це питання в законодавстві буде врегульовано (проект Постанови Кабінету Міністрів України наразі доопрацьовується після громадського обговорення), КНУТШ прийме відповідні імплементаційні акти.

Пропонуємо зняти вказане зауваження та,

		<p>враховуючи напрацювання програм і КНУТШ в цілому за цим критерієм, оцінити дану ОНП за Критерієм 3 на рівні А.</p>
<p>Критерій Навчання викладання освітньою програмою Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p> <p>Рівень відповідності ГЕР Рівень В</p>	<p>4. Згідно з п. 6.3 Положення про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка до складу документів, які формують науково-методичне, навчально-методичне та організаційно-методичне забезпечення освітнього процесу та мають бути оприлюднені у відкритому доступі, належать: робочі програми всіх обов'язкових і вибіркових навчальних дисциплін. Проте на сайті КНУ імені Тараса Шевченка розміщена не вся інформація з навчальних дисциплін. Відсутні робочі програми з таких вибіркових дисциплін як: «Теорія і практика правозастосування в цивільному праві», «Правова політика в Збройних Силах України» та «Оперативне право» (http://asp.univ.kiev.ua/index.php/osvitno-naukova-prohrama-pidhotovky-doktora-filosofii/181-annotatsii-dystsypliny-vilnoho-vyboru-aspiranta-dva). По деяким дисциплінам замість робочих програм розміщена анотація до навчальної дисципліни, що не передбачено Положенням про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка. Слід зазначити, що п. 3 Наказу ректора від 11.08.2017 р. за № 729-32 затверджені форми робочих програм навчальних дисциплін (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf). П. 3.1 зазначеного Наказу</p>	<p>Додатково повідомляємо наступне: Робочі програми з усіх дисциплін в межах освітньо-наукової програми наявні, відповідно до нормативних вимог вони оприлюднюються на сайті. Відсутність окремих з них точково може бути пов'язана з технічною помилкою. Щодо наявності анотацій, замість робочих програм, то звертаємо увагу, що робочі програми розміщені за посиланням https://law.knu.ua/ua/proiurydychnyi-fakultet-statti/4471-robochi-navchalni-prohramy-dystsyplin), в той час як на сайті університету розміщені анотації до понад 500 навчальних дисциплін рекомендованих для здобувачів третього рівня освіти усіх спеціальностей.</p>

	<p>вказано про необхідність оприлюднення робочих навчальних програм на веб-сторінках відповідних структурних підрозділів.</p> <p>Навчальному закладу рекомендовано узгодити документи, які формують навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, з вимогами п. 6.3 Положення про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка.</p> <p>Розмістити на веб-сайті університету робочі програми наступних навчальних дисциплін: «Теорія і практика правозастосування в цивільному праві», «Правова політика в Збройних Силах України» та «Оперативне право».</p>	
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p> <p>Рівень відповідності (експертна група)</p> <p>Рівень В</p> <p>Рівень відповідності ГЕР</p> <p>Рівень В</p>	<p>Слід погодитись з експертами, що конструкція веб-сайту університету не забезпечує швидкого пошуку необхідної інформації, а на сайті Інституту права КНУ імені Тараса Шевченка у розміщених вкладках не завжди є інформація.</p> <p>Під час зустрічі з аспірантами експертна група звернула увагу на те, що здобувачі вищої освіти за ОНП не в повній мірі ознайомлені з новим порядком вирішення конфліктних ситуацій.</p> <p>Тому навчальному закладу необхідно розробити план–графік роз’яснення здобувачам третього рівня вищої освіти щодо змін у нормативно-правових документах стосовно запобігання та процедур вирішення конфліктних ситуацій.</p>	<p>1) Не можемо погодитися з тим, що веб-сайт КНУТШ не забезпечує швидкого пошуку необхідної інформації. Таке твердження не відповідає дійсності. КНУТШ постійно вдосконалює веб-сайт, забезпечує його якісне та змістовне наповнення. У КНУТШ на високому рівні відбувається регулярне, своєчасне і оперативне інформування університетської спільноти про події і документи, необхідні учасникам ОНП, через сайти КНУТШ, Інституту права, а також, шляхом оперативних персоніфікованих розсилок інформації. Високий рівень інформатизації в КНУТШ існує і розвивається вже багато років.</p> <p>2) У КНУТШ чітко визначено та популяризовано (як серед науково-педагогічного персоналу, так і серед здобувачів вищої освіти) політику та процедури</p>

врегулювання конфліктних ситуацій. Щодо запобігання конфліктним ситуаціям (включаючи пов'язані з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією), то в Університеті розроблено Етичний кодекс університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>). В Університеті діє «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>)

Розроблене та діє Положення про Постійну комісію Вченої ради з питань етики Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>).

На сайті КНУТШ є окремий розділ з Антикорупційною програмою Київського національного університету імені Тараса Шевченка, посиланням на заходи щодо запобігання та протидії корупції (<http://www.univ.kiev.ua/official/preventing-corruption/>).

Документи, які підтверджують наявність механізмів та процедур запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, а також порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів у разі конфліктних ситуацій на ОНП, регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf)

Відповідні локально-правові акти КНУТШ є у відкритому

		<p>доступі. Необхідна інформація є публічною, жодним чином не обмеженою у доступі.</p> <p>Інформаційно-роз'яснювальна робота серед здобувачів вищої освіти з метою ознайомлення останніх з існуючими процедурами вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ ведеться системно. Свідченням високого рівня організації цієї роботи є відсутність конфліктних ситуацій в Інституті права (до цього – юридичному факультеті) за участю здобувачів освіти.</p> <p>КНУТШ та Інститутом права здійснюється загальне планування із встановленням графіків зустрічей з аспірантами, фактично проводяться зустрічі з аспірантами, де й надається безпосередньо інформація, роз'яснення здобувачам третього рівня вищої освіти стосовно запобігання та процедур вирішення конфліктних ситуацій.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми.</p> <p>Рівень відповідності (експертна група)</p> <p>Рівень Е</p> <p>Рівень відповідності</p>	<p><u>Доцільно нормативно закріпити процедуру вибору голів РМВ університету та РМВ Інституту права.</u></p> <p>Згідно з п. 3.3.1 Положення 2019 р. член РМВ може бути обраним головою РМВ університету. Проте відповідно до п.4.2. та п. 4.5. цього Положення голова РМВ призначається керівництвом навчального закладу, а не шляхом волевиявлення здобувачів вищої освіти.</p> <p><u>Рекомендуємо навчальному закладу внести зміни до Положення 2019 р. щодо процедури призначення голови Ради молодих вчених та передбачити можливість його вибору здобувачами вищої освіти. Це буде відповідати</u></p>	<p>1) Статус РМВ визначений на законодавчому рівні, а саме Законом України «Про наукову та науково-технічну діяльність». Відповідно до вимог законодавства України РМВ – це колегіальний виборчий дорадчий орган, створений для забезпечення захисту прав та інтересів молодих вчених, зокрема й аспірантів, що здійснюють свої наукові дослідження в межах програми підготовки докторів філософії. Положення про РМВ Університету та Інституту розроблені на виконання положень законодавства і повністю відповідають йому. Дані положення надавались на запит ЕГ та знаходяться у відкритому доступі, членство у цих органах є добровільним, а формування керівних органів відповідає демократичним принципам. Унормування призначення голів відповідних РМВ керівництвом Університету та Інституту</p>

<p>ГЕР Рівень В</p>	<p><u>вимогам п. 8 ЗУ «Про вищу освіту», яким зазначено, що органи управління наукових товариств студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених формуються на демократичних засадах шляхом виборів.</u></p> <p><u>Незважаючи на те, що практика участі аспірантів в Студентському парламенті існує, проте слід звернути увагу на те, що в Положенні про студентське самоврядування КНУ імені Тараса Шевченка мовиться про участь студентів. Про аспірантів, тобто здобувачів третього рівня вищої освіти, в цьому Положенні нічого не вказано. У зв'язку з цим рекомендуємо внести зміни до Положення та замінити термін «студенти», який вживається у положенні, на термін – «здобувачі вищої освіти». Назву цього Положення можна представити в такій редакції: «Положення про Парламент здобувачів вищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка».</u></p> <p>П. 12.3.3 Положення 31.08.2018 р. зазначено, що до процесу формування та реалізації політики забезпечення якості освітньої діяльності обов'язково залучаються студенти та їх органи самоврядування.</p> <p>Експертна група зазначила, що не була</p>	<p>права реалізовується лише після представлення відповідної кандидатури голови, обраного аспірантами, для забезпечення за формальними ознаками їх участі у складі керівних органів, що свідчить про співпрацю адміністрації Університету з цим дорадчим органом. Таким чином, в Університеті забезпечується виконання ч. 2 ст. 41 вищезазначеного закону.</p> <p>2) Повідомляємо, що відповідні документи про впровадження та реалізацію ініціатив роботодавців щодо оновлення змістовної частини ОНП та предметного наповнення навчальних дисциплін надавалися ЕГ. Окрім цього, питання щодо позитивного досвіду врахування ініціатив роботодавців обговорювалися під час зустрічі останніх з ЕГ.</p>
---------------------------------------	---	---

	<p>впроваджена і реалізована ініціатива роботодавців щодо оновлення змістовної частини ОНП, предметного наповнення навчальних дисциплін. Це свідчить, на її думку, про слабкий організаційний потенціал на рівні прогнозування потреб здобувачів.</p>	
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність.</p> <p>Рівень відповідності (експертна група)</p> <p>Рівень В</p> <p>Рівень відповідності ГЕР</p> <p>Рівень В</p>	<p>КНУ імені Тараса Шевченка доцільно удосконалити систему навігацію та архітектуру веб-сайту університету та веб-сайту Інституту права КНУ імені Тараса Шевченка.</p> <p>Слід погодитись з експертною групою у тому, що інформація про проект освітньо-наукової програми на офіційному веб-сайті навчального закладу відсутня. При оновленні ОНП рекомендується розміщати проект на офіційному сайті університету.</p>	<p>1) Рекомендації щодо удосконалення системи навігації та архітектуру веб-сайту КНУТШ та Інституту права не відповідають дійсному стану. Більшість відповіді зазначена у критерії 7. Високий рівень інформатизації в КНУТШ існує і розвивається вже багато років, постійно вдосконалюється веб-сайт, забезпечується його якісне та змістовне наповнення.</p> <p>Інститут права також постійно працює над наповненням сайту, оскільки після проведення реорганізації було створено новий сайт, про що нами уже зазначалось. Триває удосконалення сайту для зручності користувачів. Разом з тим зауважуємо, що одним із принципів діяльності Інституту права є прозорість, тому уся інформація, що має бути оприлюднена згідно з вимогами законодавства, знаходиться на сайті Інституту права та Університету у вільному доступі та є легкодоступною для здобувачів вищої освіти.</p> <p>2) Теза <i>«інформація про проект освітньо-наукової програми на офіційному веб-сайті навчального закладу відсутня»</i> не має змістовного наповнення: на сайті дійсно немає інформації про проект оскільки <i>новий проект ще не розроблено</i>, а на час формування діючої програми відповідної норми про оприлюднення ще не було (вона</p>

		була вперше зафіксована у наказі Міністерства освіти і науки у серпні 2019 року. Додатково зазначимо, що нормальною практикою ЗВО Європи є зняття із сайтів проектів програм після їх затвердження (або перенесення до спеціального архіву).
<p>Критерій 10. Навчання через дослідження.</p> <p>Рівень відповідності (експертна група)</p> <p>Рівень В</p> <p>Рівень відповідності GER</p> <p>Рівень В</p>	<p>Експертна група зазначає, що в структурі ОНП відсутні навчальні дисципліни за такими напрямками дисертаційних робіт як трудове право, кримінальне процесуальне право, адміністративне право та криміналістика. Слід відмітити, що в ОНП ВК 2.15 стосується трудового права, ВК 1.12, ВК 1.13, ВК 1.15 – криміналістики, ВК 2.9 – кримінального процесуального права, ВК 2.1, ВК 2.8, ОК 04 – адміністративного право.</p> <p>Проте навчальному закладу доцільно розширити в освітньо-науковій програмі перелік дисциплін, які б відповідали програмним результатам навчання та науковим інтересам здобувачів третього рівня вищої освіти.</p>	<p>Щодо зауваження ЕГ про відсутність в ОНП навчальних дисциплін за такими напрямками дисертаційних робіт як трудове право, кримінальне процесуальне право, адміністративне право та криміналістика, відзначимо, що зазначені дисципліни викладаються в юридичних ЗВО чи на юридичних факультетах в рамках відповідних ОПП та ОНП рівнів бакалавра та магістра права. Така практика існує і в Інституті права. Відтак, нелогічним виглядає дублювання усіх цих навчальних дисциплін в ОНП рівня доктора філософії. Натомість, ОНП доктора філософії має змістовно спрямовуватися на досягнення здобувачами вищого рівня наукових узагальнень та можливості моделювати поведінку в процесі правозастосування з урахуванням набутих компетентностей саме на третьому рівні вищої освіти.</p> <p>Аналіз представленої Інститутом права ОНП третього рівня вищої освіти та зміст робочих програм відповідних навчальних дисциплін дозволяє констатувати, що перераховані експертами напрями викладаються аспірантам удостатніх обсягах в межах вибіркового курсів, зокрема, в рамках таких навчальних дисциплін як «Правове регулювання праці науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників», «Теорія та практика доказів і доказування в юридичному процесі», «Публічне адміністрування наукової діяльності» тощо.</p>

		<p>Обраний Інститутом права КНУТШ підхід дозволяє аспірантам всебічно відповідати своєму професійному призначенню та спрямуванню наукових інтересів, тобто забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в ЗВО за спеціальністю 081 Право.</p>
		<p>Після завершення процесу акредитації та обговорення зауважень ЕГ та ГЕР на засіданнях профільних кафедр, НМК та вченої ради Інституту права зміни до РП і навчального плану та проєкт ОНП 2021 будуть оприлюднені на сайті Інституту права у Розділі «Аспірантура» для подальшого обговорення стейкхолдерами, чії обґрунтовані рекомендації будуть враховані при затвердженні оновленої редакції ОНП зі спеціальності 081 – Право.</p>